

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ВИСШ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

ул. „Цар Калоян” № 1-а, 1000 София, тел. 986-28-61, 987-55-13,
факс 987-65-14, [e-mail: arch@vas.bg](mailto:arch@vas.bg)

Изх. № 504

Дата: 28.05.2020 г.

**ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ**

**ЧРЕЗ
МИНИСТЪРА НА ПРАВОСЪДИЕТО -
Г-Н ДАНАИЛ КИРИЛОВ**

СТ А Н О В И Щ Е

ОТ ВИСШИЯ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

Относно:

Проект на Закон за допълнение на Закона за съдебната власт, качена на Портала за Обществени консултации на 20 май 2020 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

В законоустановения срок, представяме на вниманието Ви становище на Висшия адвокатски съвет по проекта на Закон за допълнение на Закона за съдебната власт и направеното предложение за създаване на нормативна уредба на информационна система на съдебното изпълнение (ИССИ), чрез която информацията по движението на изпълнителните дела ще бъде централизирана в една база данни, достъпна за всеки потребител срещу заплащане.

I. По въпроса за характера, целта и функциите на предложената информационна система на съдебното изпълнение

На първо място, от направеното законодателно предложение и мотивите към него не става ясно **какъв е характерът** на предложената система, дали предложената промяна въвежда създаването на публичен регистър или на обикновена информационна система, достъпна до неограничен кръг лица. Ако се касае за нов вид регистърно производство, считаме, че всички данни, поддържани в него следва да бъдат изчерпателно посочени в закона, а не в подзаконов нормативен акт, както е предвидено в случая. Ако се касае за обикновена информационна система, следва да бъде ясно от направеното предложение каква информация ще бъде предоставяна чрез нея, дали тя напълно ще измести начина на получаване на информация от съдебните изпълнители в момента или ще е паралелен на съществуващия в момента модел.

В тази връзка, от направеното предложение не става ясно **каква е точната цел**, която се преследва. Въпросите, които се поставят са дали чрез въвеждането ѝ ще е известно на лицата, които имат достъп до системата, кои са длъжниците в страната или кои имуществва са обект на принудително изпълнение, или системата ще съдържа компоненти, чрез които може да се отчита работата на самите съдебни изпълнители, свързани с възложените им публични функции или да се осъществява ангажирането на определен съдебен изпълнител по определено дело.

Наред с това, считаме, че е от изключително значение дали чрез предложената информационна система ще се проследява движение по дела или движение по дела и съдържание на актове на съдебните изпълнители, както и най-вече дали чрез тази информационна система ще могат да се приемат и осъществяват изявления от страните.

Изясняването на всички тези въпроси е от ключово значение, защото само по себе си създаването на дигитален продукт не може да е цел. Наред с това, следва да се отговори и на други предварителни въпроси, които се повдигат и които Висшият адвокатски съвет счита, че трябва да бъдат изяснени.

II. По въпроса за достъпа до информационната система

От направеното предложение не става ясно как точно ще се осъществява достъпът до системата. Поставя се въпросът дали ще се касае до регистриран достъп или ще се изисква оторизация чрез доказан правен интерес, както и дали плащането на достъп до системата е единствена предпоставка за получаване на информация от него.

Според внесеното предложение в новосъздадения чл. 360у, ал. 4 и ал. 5 гласят:

(4) Достъпът до информационната система по служебен път на държавните органи, органите на местното самоуправление и местната администрация и лицата, на които е възложено упражняването на публична функция, е безплатен.

(5) На база на съдържащите се в информационната система по ал. 1 данни, Министерството на правосъдието може да предоставя електронни административни услуги на лицата, които имат правно основание за достъп до информацията. Услугите се заявяват през електронния портал на Министерството на правосъдието. За предоставяне на услугите Министерството на правосъдието събира такси в размери, определени с тарифа на Министерски съвет.“

Висшият адвокатски съвет възразява достъпът до новосъздадената информационна система на адвокатите и страните по изпълнителното дело да бъде платен. Считаме, че този достъпът следва да бъде безплатен, така както е предвиден за държавните органи, органите на местното самоуправление и местната администрация и другите субекти по ал. 4.

Достъпът до информацията за данните, съхранявани от частните и публичните съдебни изпълнители в момента не е обвързан с такса за неговото получаване от страната или неин адвокат. Това важи както за съдебното изпълнение, така и за достъпа до делата в съдилищата, до други информационни системи, като например тези на НАП, Търговския регистър или Регистър БУЛСТАТ. Въвеждането на такива такси ще натовари допълнително страните, ще оскъпи изпълнителното производство, което по принцип е съпроводено с редица разходи, ще затрудни достъпа до информация, а по този начин и ефективността на самото изпълнително производство.

От изключително значение е достъпът до информация да бъде бърз, надежден и безплатен. Съпътстващото заплащане следва да бъде свързано

с носителите на самата информация (такса за хартия, флашка, дискета или друг носител, ако е подходящ), но не и за самия достъп, още повече, ако той е обусловен от информационна система, която така или иначе е изградена, информацията е предоставена от самите съдебни изпълнители, които имат нормативно задължение за това по реда на новия чл. 360у, ал. 2 ЗСВ, а задължението за нейното поддържане следва да бъде на Министерство на правосъдието.

Ето защо, Висшият адвокатски съвет не може да подкрепи така направеното предложение нито в частта, свързана с въвеждане и събиране на такси за достъпа до информация в новосъздадения ИССИ от страните и техните адвокати, нито в цялост, поради нуждата от допълнително изясняване на характера, целта и начина на осъществяване на достъпа до предложената информационна система.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

В заключение, Висшият адвокатски съвет счита, че създаването на информационна система на съдебното изпълнение, като част от цялостния процес по осигуряване на електронно правосъдие и дигитализиране на сферата на правосъдието, принципно е положителна инициатива, но преди нейното предприемане, следва да бъдат изяснени редица въпроси, които да намерят отговор чрез промените в закона. Наред с това считаме, че достъпът до информационната система следва да бъде безплатен за страните и техните адвокати, като един подобен информационен продукт следва да предвижда минимална административна тежест и да облекчава съдебното изпълнение, вместо да създава допълнителни пречки по неговото осъществяване, включително и финансови.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВИСШИЯ
АДВОКАТСКИ СЪВЕТ:**

РАЛИЦА НЕГЕНЦОВА